

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **V.K.**, narozený dne ..., státní příslušnost Ukrajina
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty
zastoupený ustanoveným zástupcem JUDr. Pavlem Sadílkem,
advokátem sídlem Stará cesta 425, 331 01 Plasy

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlím Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. OAM-71/LE-LE05-LE05-PS-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 11. 8. 2018

2. Žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost aplikace ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců, když nerozhodl o mírnějším donucovacím opatření, než je zajištění. O mírnějším donucovacím opatření mohla Policie rozhodnout na základě sdělení žalobce, že se bude zdržovat u své sestry T.K., která trvale žije v České republice (dále jen ČR) na adrese Praha, Stodůlky. Dále nebyla vzata v potaz možnost žalobce složit finanční záruku ve výši předpokládaných nákladů spojených s případným vycestováním, když finanční záruku by poskytla jeho sestra.
3. Žalobce navrhl, aby k prokázání jeho tvrzení byla vyslechnuta jeho sestra a zároveň navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám žaloby vztahujícím se k nezákonnosti jeho rozhodnutí, nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, žalovaný uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
5. Žalovaný připomněl, že rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a současně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008 č. j. 5 Azs 24/2008-48, který uvádí, že „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.*“ Žalovaný dále v této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 8. 2016 č. j. 41 Az 17/2016-19, který uvádí, že „*Na rozdíl od žalobce soud, stejně jako žalovaný, shledává rozdíl mezi zjevně nedůvodnou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, o níž ministerstvo podle § 16 odst. 1 písm. h) zák. o azylu rozhoduje jejím zamítnutím, což je podle § 2 odst. 1 písm. e) zák. o azylu považováno za rozhodnutí ve věci (mezinárodní ochrany), a „účelovou žádostí“, která je důvodem rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zák. o azylu. Pro účely rozhodnutí o zajištění žadatele totiž postačuje (kromě skutečnosti, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců), že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Avšak pro účely rozhodnutí o samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které musí být dle § 27 odst. 5 zák. o azylu vydáno ve lhůtě 30 dnů (tedy v mnohem delší lhůtě než rozhodnutí o zajištění), musí být kromě skutečnosti, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, rovněž prokázáno, že žadatel neuvádí skutečnosti, svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zák. o azylu. Může tudíž nastat situace, že i když jsou dány oprávněné důvody se domnívat, že se jedná o žádost účelovou, nemusí se současně jednat o žádost zjevně bezdůvodnou.*“ K námitce týkající se zvláštních opatření žalovaný uvedl, že o neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho naprosté nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také

jeho zcela účelové jednání, tudíž je zřejmé, že by v případě uložení zvláštního opatření dané nerespektoval, a to s odkazem především na žalobcovu historii na území ČR, kdy zde pobývá nelegálně bez pobytového oprávnění, vědomě mařil výkon správního vyhoštění a zcela nerespektuje zákony České republiky. Následně žalovaný odkázal na spisový materiál a závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

6. Soud neshledal žalobu důvodnou.

7. V souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bylo ve věci rozhodnuto bez jednání, neboť žalobce ani žalovaná nenavrhli nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání k projednání věci za nezbytné.
8. Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
9. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu *„Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany
a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo
b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“*
10. Dle § 47 odst. 2 zákona o azylu *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
11. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl dne 18. 4. 2018 zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byly skutečnosti, že dne 17. 4. 2018 byl žalobce zadržen německou policií při kontrole cestujících autobusové linky Praha – Paříž, neboť nedisponoval žádným dokladem opravňujícím jej ke vstupu na území Německa. Téhož dne byl proto německou policií předán na základě readmisní dohody policistům OPKPE Plzeň. Lustrací v příslušných evidencích pak bylo zjištěno, že žalobce je veden v Evidenci nežádoucích osob (ENO). Z tohoto důvodu byl žalobce zadržen. Dalším šetřením bylo zjištěno, že žalobci bylo rozhodnutím ze dne 12. 5. 2017 uloženo vyhoštění z území členských států Evropské unie na dobu 2 let. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území ČR i dalšího státu EU neoprávněně bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu a opakovaně porušoval právní předpisy, když se na území EU zdržoval v rozporu s uloženým správním vyhoštěním, svým jednáním tedy mařil výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Z tohoto důvodu byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí,

že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

12. Dne 23. 4. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o ochranu, protože byl účastníkem majdanu v Kyjevě, nechtěl změnu prezidenta a nyní se nemůže vrátit domů, protože mu tam řekli, že když se vrátí, zabijí jej.
13. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost aplikace ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců, když nerozhodl o mírnějším donucovacím opatření, než je zajištění a možnosti složení finanční záruky či současně vzít v potaz sestru žalobce, u které by se mohl zdržovat.
14. Soud v první řadě uvádí, že žalobce brojí žalobou proti rozhodnutí, kterým byl zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, nikoliv dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Správní orgán poukázal na to, že žalobce pobýval opakovaně dlouhodobě na území ČR neoprávněně, bez jakéhokoliv pobytového oprávnění, nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území ČR, opakovaně mařil výkon správního rozhodnutí a svého protiprávního jednání si byl zcela vědom, přičemž neoprávněně vstoupil nebo měl v úmyslu vstoupit i na území dalších států EU. Je zřejmé, že skutečnosti, které žalobce uvedl, a které dle jeho tvrzení vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, mu bezesporu byly známy již před jeho zajištěním, z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani vážné újmy nepocituje a žádost o mezinárodní ochranu tedy podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy žalobce nepochybně dříve měl a jeho jednání bylo vyhodnoceno jako účelové.
15. Ve vztahu k ukládání zvláštních opatření pro případ důvodu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není možné pominout závěry Nejvyššího správního soudu, obsažené v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48: *„Pokud jsou splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. Zvláštní opatření jsou zamýšlena jako mírnější alternativa k těmto důvodům. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. [...] Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.“*
16. Soud zkoumal, jak žalovaný odůvodnil neúčinnost zvláštních opatření na str. 4-5 napadeného rozhodnutí. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu vskutku svědčily pro závěr, k němuž žalovaný nakonec dospěl. Těmito okolnostmi byly, že žalobce pobýval opakovaně dlouhodobě na území ČR neoprávněně, bez jakéhokoliv pobytového oprávnění, nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území ČR, opakovaně mařil výkon správního rozhodnutí a svého protiprávního jednání si byl zcela vědom, přičemž neoprávněně vstoupil nebo měl v úmyslu vstoupit i na území dalších států EU.

Skutečnosti, které jej dle jeho tvrzení vedly k odjezdu z vlasti, mu byly známy již před zajištěním policií, i přesto ale během svého pobytu nepodal žádost o mezinárodní ochranu, z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani vážné újmy nepociťuje a žádost o mezinárodní ochranu tedy podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zajištění. Žalovaný správní orgán tudíž individualizovaným způsobem vyhodnotil situaci žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu včetně toho, co žalobce sám sdělil.

17. V tomto konkrétním případě je tedy z odůvodnění rozhodnutí patrné, že zajištění účasti žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany mírnějším způsobem nepovažoval žalovaný za dostatečné proto, že žalobce dlouhodobě a vědomě nerespektoval právní řád ČR i jemu uložené povinnosti a jednal zcela účelově (mezi důvody patří mj. pobyt bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu, nevcestování). Je proto možné shrnout, že žalovaný se dostatečně vypořádal s možností uplatnění zvláštních opatření namísto zajištění, z odůvodnění rozhodnutí byly jasné seznatelné úvahy, kterými se žalovaný řídil. Žalovaný tedy dostatečně posoudil, zda jsou dány důvody pro zajištění, a uvedl, proč nepovažuje zvláštní opatření za postačující.
18. K návrhu žalobce na provedení výsledku jeho sestry soud uvádí, že žalobce neuvedl, co přesně chce daným výsledkem své sestry prokázat a soud tento výsledek považoval za nadbytečný, jelikož má za to, že správní orgán dostatečně zjistil skutkový stav daného případu a zdejší soud se s názorem žalovaného zcela ztotožňuje.
19. V podání ze dne 8. 6. 2018 žalobce prostřednictvím svého ustanoveného zástupce uplatnil námitku podjatosti samosoudkyně Mgr. Jany Komínkové. Podjatost spatřoval v tom, že mu samosoudkyně zamítla jeho žádost o ustanovení zástupce v této věci, a to konkrétně Mgr. Jindřicha Lechovského, který je s věcí seznámen a s kterým spolupracuje, a ustanovila mu jiného zástupce. Jiné námitky, zdůvodnění ani skutečnosti žalobce neuvedl.
20. Ustanovení § 8 odst. 1 a 5 s. ř. s. zní: *Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*
21. Soud shledal důvodným postupovat podle § 8 odst. 6 s. ř. s., který stanoví, že *ustanovení odstavce 5 věty poslední se nepoužije, má-li soud za to, že námitka podjatosti, která byla uplatněna v průběhu řízení, v němž je soud povinen rozhodnout ve lhůtách počítaných na dny, není důvodná, je-li proti tomuto rozhodnutí přípustná kasační stížnost.*

22. Soud neshledal námitku podjatosti důvodnou. Zaprvé je třeba konstatovat, že námitka nebyla jakýmkoli způsobem blíže konkretizována. Namítal-li žalobce pouze to, že mu nebyl ustanoven zástupcem konkrétní advokát, jednalo se o námitku proti postupu soudce v řízení o projednávání věci, který není důvodem vyloučení soudce. Soud nadále setrvává na náhledu, že JUDr. Sadílek je jako ustanovený zástupce s to poskytnout žalobci adekvátní právní pomoc, a to i vzhledem k místu pobytu žalobce a místu konání soudního řízení. JUDr. Sadílek již žalobce aktivně zastupuje a hájí tak jeho práva.
23. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 18. června 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně